



CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

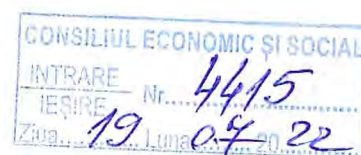
Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)
Către,

MINISTERUL ECONOMIEI

Stimată doamnă/ Stimate domn,



Referitor la e-mail-ul dumneavoastră din data de 11.07.2022, înregistrat la instituția noastră cu nr. 4269/11.07.2022, vă aducem la cunoștință faptul că Plenul Consiliului Economic și Social a hotărât, în ședința din data de 19.07.2022, returnarea **proiectului de Hotărâre a Guvernului privind schema de ajutor de stat pentru investiții în industria prelucrătoare**, în vederea finalizării procesului de avizare interministerială, în conformitate cu prevederile art. 22 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, care stipulează faptul că ”după finalizarea procesului de avizare interministerială (...) a proiectului de act normativ, forma finală însoțită, dacă este cazul, de observațiile instituțiilor avizatoare și de nota justificativă privind nepreluarea acestora, se transmite, prin grija inițiatorilor (...) Consiliului Economic și Social (...) în vederea obținerii avizelor, dacă obținerea acestora este obligatorie, conform dispozițiilor legale în vigoare”.

Cu deosebită considerație,

Președinte,

Bogdan SIMION,





CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

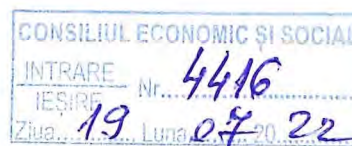
„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Către,

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Domnului Secretar General Constantin SARAGEA

Stimate domnule Secretar General,



Referitor la adresa dumneavoastră nr. SG101514/13.07.2022, înregistrată la instituția noastră cu nr. 4338/13.07.2022, vă transmitem, alăturat, punctele de vedere exprimate de părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social referitoare la **proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022 - 2027.**

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Bogdan SIMION





CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)



PUNCTE DE VEDERE

referitoare la proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022 - 2027

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022—2027*.

În temeiul art. 6 alin. (7) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 22 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare, în ședința din data de 19.07.2022, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social și-au exprimat următoarele **puncte de vedere**:

➤ reprezentanții părții patronale au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarele **observații**:

- afirmația privind consultarea (și atașată) ministerelor de linie și a actorilor cheie din sistem nu este sustenabilă deoarece ultimul aviz a fost primit în data de 12.07.2022, când proiectul a fost transmis la SGG (Secretariatul General al Guvernului), pentru introducerea pe O.Z. a ședinței guvernului, deci fără avizul C.E.S., unde a fost trimis în 13.07.2022. Se pune întrebarea când a operat introducerea observațiilor primite de la M.J., printre care și cum s-a ținut cont de recomandările experților PSF (cf. HG 379/2022, art.7, alin.1(l)), ca urmare a evaluării solicitate și acceptate de C.E., care a finanțat acțiunea, dat fiind că Raportul final al experților PSF, a fost prezentat în 8

unie 2022, la Academia Română, iar ce se prezintă în proiect la pg.5, este ce a considerat dna Monica Anisie și UEFISCDI (autorul proiectului și furnizorul informațiilor și a intervievaților, pentru experții PSF), că trebuie să facă experții în cadrul evaluării;

- având în vedere că, proiectul a fost afișat pe site în noiembrie 2021, fiind cel pe care se afirmă că s-au introdus solicitările ministerelor de linie, deoarece despre cele ale actorilor cheie și ale Colegiului Consultativ pentru Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CCCDI), nu se face nici o precizare, este evidentă încercarea de dezinformare și de acoperire a încălcării sarcinilor emitenților, care trebuiau să livreze strategia încă din 2020, conform HG cu sarcinile ministerului MEC, care a motivat că UEFISCDI nu poate elabora strategia, datorită lipsei evaluării de către PSF și a condiționat-o de aceasta, respectiv MCID, care a preluat fără nici o analiză și consultare p.d.v. al dnei Monica Anisie;
- se încalcă legislația națională prin înlăturarea partenerilor sociali din procesul de consultare, în cadrul transparenței administrative, atât la nivel de minister, în cadrul Comisiei de Dialog Social (C.D.S.), cât și la nivel național, în cazul C.E.S., conform afirmațiilor din Nota de Fundamentare (N.F.), unde este trecut că Nu este cazul;
- tot atât de gravă este considerarea că Nu este cazul în ceea ce privește avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, deoarece Cercetarea Științifică – Dezvoltarea Tehnologică (C.Ș.-D.T.) este considerată una din vulnerabilitățile Securității Naționale, dar și a Consiliului Legislativ;
- proiectul se constituie într-o strategie a Specializării inteligente, care se vrea a folosi termenul de Cercetare Științifică pentru realizarea unor obiective ce nu au nici o legătură cu acest sector de activitate. În proiectul de HG, nu este nici o referire la legislația națională specifică C.Ș.-D.T. și nici la reglementările europene specifice, recunoscute de C.E. și O.E.C.D., ca de ex. Manualul Frascati, Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită de recrutare a Cercetătorului ș.a., unde se definesc clar domeniile C.Ș., drepturile și obligațiile cercetătorilor, fără nici o legătură cu specializarea inteligentă, atribuție specifică M.Ed.. În cadrul proiectului nu este nici o referire la personalul din cercetare, esențial în această activitate, atât în materializarea rezultatelor cercetării, de la faza de laborator, la cea de prototip și după la transferul tehnologic;
- nu este stipulată clar finanțarea și sursele de finanțare, mă refer la C.Ș.-D.T., lucru semnalat foarte corect de M.F.P., dar și în solicitarea MJ;
- finanțarea este asigurată de la bugetul de stat, conform Legii Educației Naționale nr.1 / 2011, cu modificările și completările ulterioare și art.49al O.G.57/2002, privind C.Ș.-D.T., aprobată cu modificări prin Legea 324/ 2003 și conform Programului de

Guvernare 2021-2024, din fonduri externe. În Anexa 3 la SNCISI este prezentat un plan general de acțiune pentru implementarea SNCISI, totuși ținând cont că instrumentele de implementare nu sunt pe deplin finalizate, este imposibilă, la acest moment, defalcarea pe ani sau pe obiective specifice a bugetelor totale alocate SNCISI;

- se recunoaște că, angajamentul României privind alocarea de la bugetul de stat a 1% din PIB, prorogat an de an din anul 2000 și se statuează prin proiect că ar fi realizabil în 2027, deci acesta este obiectivul strategiei privind finanțarea C.Ș-D.T., corelat cu performanțele ce se declară că sunt urmărite prin proiect.
- reprezentanții părții sindicale au votat pentru avizarea **NEFAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarea **motivare**:
 - afirmația privind consultarea (și atașată) ministerelor de linie și a actorilor cheie din sistem nu este sustenabilă deoarece ultimul aviz a fost primit în data de 12.07.2022, când proiectul a fost transmis la SGG (Secretariatul General al Guvernului), pentru introducerea pe O.Z. a ședinței guvernului, deci fără avizul C.E.S., unde a fost trimis în 13.07.2022. Se pune întrebarea când a operat introducerea observațiilor primite de la M.J., printre care și cum s-a ținut cont de recomandările experților PSF (cf. HG 379/2022, art.7, alin.1(l)), ca urmare a evaluării solicitate și acceptate de C.E., care a finanțat acțiunea, dat fiind că Raportul final al experților PSF, a fost prezentat în 8 iunie 2022, la Academia Română, iar ce se prezintă în proiect la pg.5, este ce a considerat dna Monica Anisie și UEFISCDI (autorul proiectului și furnizorul informațiilor și a intervievaților, pentru experții PSF), că trebuie să facă experții în cadrul evaluării;
 - având în vedere că, proiectul a fost afișat pe site în noiembrie 2021, fiind cel pe care se afirmă că s-au introdus solicitările ministerelor de linie, deoarece despre cele ale actorilor cheie și ale Colegiului Consultativ pentru Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CCCDI), nu se face nici o precizare, este evidentă încercarea de dezinformare și de acoperire a încălcării sarcinilor emitenților, care trebuiau să livreze strategia încă din 2020, conform HG cu sarcinile ministerului MEC, care a motivat că UEFISCDI nu poate elabora strategia, datorită lipsei evaluării de către PSF și a condiționat-o de aceasta, respectiv MCID, care a preluat fără nici o analiză și consultare p.d.v. al dnei Monica Anisie;
 - se încalcă legislația națională prin înlăturarea partenerilor sociali din procesul de consultare, în cadrul transparenței administrative, atât la nivel de minister, în cadrul Comisiei de Dialog Social (C.D.S.), cât și la nivel național, în cazul C.E.S., conform afirmațiilor din Nota de Fundamentare (N.F.), unde este trecut că Nu este cazul;

- tot atât de gravă este considerarea că Nu este cazul în ceea ce privește avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, deoarece Cercetarea Științifică – Dezvoltarea Tehnologică (C.Ș.-D.T.) este considerată una din vulnerabilitățile Securității Naționale, dar și a Consiliului Legislativ;
 - proiectul se constituie într-o strategie a Specializării inteligente, care se vrea a folosi termenul de Cercetare Științifică pentru realizarea unor obiective ce nu au nici o legătură cu acest sector de activitate. În proiectul de HG, nu este nici o referire la legislația națională specifică C.Ș.-D.T. și nici la reglementările europene specifice, recunoscute de C.E. și O.E.C.D., ca de ex. Manualul Frascati, Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită de recrutare a Cercetătorului ș.a., unde se definesc clar domeniile C.Ș., drepturile și obligațiile cercetătorilor, fără nici o legătură cu specializarea inteligentă, atribuție specifică M.Ed.. În cadrul proiectului nu este nici o referire la personalul din cercetare, esențial în această activitate, atât în materializarea rezultatelor cercetării, de la faza de laborator, la cea de prototip și după la transferul tehnologic;
 - nu este stipulată clar finanțarea și sursele de finanțare, mă refer la C.Ș.-D.T., lucru semnalat foarte corect de M.F.P., dar și în solicitarea MJ;
 - finanțarea este asigurată de la bugetul de stat, conform Legii Educației Naționale nr.1 / 2011, cu modificările și completările ulterioare și art.49al O.G.57/2002, privind C.Ș.-D.T., aprobată cu modificări prin Legea 324/ 2003 și conform Programului de Guvernare 2021-2024, din fonduri externe. În Anexa 3 la SNCISI este prezentat un plan general de acțiune pentru implementarea SNCISI, totuși ținând cont că instrumentele de implementare nu sunt pe deplin finalizate, este imposibilă, la acest moment, defalcarea pe ani sau pe obiective specifice a bugetelor totale alocate SNCISI;
 - se recunoaște că, angajamentul României privind alocarea de la bugetul de stat a 1% din PIB, prorogat an de an din anul 2000 și se statuează prin proiect că ar fi realizabil în 2027, deci acesta este obiectivul strategiei privind finanțarea C.Ș.-D.T., corelat cu performanțele ce se declară că sunt urmărite prin proiect.
- reprezentanții asociațiilor și fundațiilor neguvernamentale ale societății civile au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ.

Președinte,
Bogdan SIMION





CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Către,

MINISTERUL FINANTELOR

Domnului Secretar de Stat ATTILA GYÖRGY

Stimate domnule Secretar de Stat,



Referitor la adresa dumneavoastră nr.51229/15.07.2022, înregistrată la instituția noastră cu nr. 4371/15.07.2022, vă transmitem, alăturat, avizul Consiliului Economic și Social referitor la **proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori.**

Totodată, raportat la dispozițiile art. 23 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, vă adresăm rugămintea de a binevoi să ne comunicați nota justificativă elaborată de ministerul pe care îl reprezentați în eventualitatea nepreluării propunerilor de modificare și a observațiilor formulate de Consiliul Economic și Social.

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Bogdan SIMION





CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

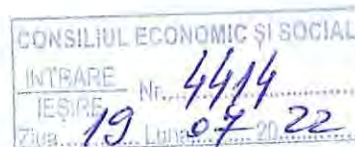
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)



AVIZ

**referitor la proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea
Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de
bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 19.07.2022, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr. 86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, **cu propunerile de modificare și observațiile** prevăzute în Anexă.

Președinte,

Bogdan SIMION



Propuneri de modificare

aferente proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
1.	ART. 5 alin. (1) (1) Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului acordate în cadrul programului „Prima casă”/”Noua casă” care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 4 beneficiarul Programului „Prima casă”/”Noua casă” afectat financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022.	ART. 5 alin. (1) (1) Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului acordate în cadrul programului „Prima casă”/”Noua casă” care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 4 beneficiarul Programului „Prima casă”/”Noua casă” afectat financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data publicării BNR a reglementărilor emise de BNR prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022.	Există o neconcordanță între prevederile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 și cele ale art. 5 alin. (1) din proiectul de act normativ. Astfel, art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 prevede că solicitarea debitorului trebuie trimisă creditorului „ <i>cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care devin aplicabile prevederile prezentei ordonanțe de urgență conform art. 7</i> ”, iar art. 5 alin. (1) din proiectul normelor de aplicare prevede că solicitarea debitorului se transmite „ <i>cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute de art. 7 din OUG nr. 90/2022</i> ”. În acest context, nu este clar care este momentul intrării în vigoare a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022. Data de raportare

			referitor la termenul maxim privind primirea solicitărilor clienților este incertă. Este necesar ca acest termen să nu curgă mai devreme de publicarea acestor norme de aplicare.
2.	ART. 5 alin. (2) (2) Facilitățile prevăzute la art.5 alin.(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90/2022 se pot acorda debitorilor până la atingerea limitei de vârstă la sfârșitul perioadei de creditare prelungite.	ART. 5 alin. (2) (2) Facilitatea prevăzută la art.5 alin.(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90/2022 se poate acorda debitorilor cu respectarea limitei de vârstă prevăzută în normele proprii ale creditorilor la sfârșitul perioadei de creditare prelungite.	Raportarea trebuie să se facă la data publicării normelor BNR în Monitorul Oficial, și nu la data emiterii lor, deoarece data publicării este Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 este eronată. S-a dorit trimiterea la art. 2 alin. (1), deoarece la acest articol se reglementează dreptul debitorilor de a cere amânarea obligațiilor de plată. De asemenea, este necesar să se menționeze la ce limită de vârstă se vor raporta creditorii. Se impune a se clarifica dacă se referă de fapt la art. 5 alin. (1) din Normele de aplicare, și nu la art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 În cazul creditelor Prima Casă/Noua Casă la art. 2 alin. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 se precizează că perioada maximă de creditare poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, iar la art. 5 alin. 2 din Normele de aplicare se precizează că facilitățile se pot acorda până la atingerea limitei de vârstă la sfârșitul perioadei de creditare prelungite. Înțelegerea este că prelungirea maturității creditelor cu durata suspendării nu va putea depăși limita maximă de vârstă prevăzută în reglementările proprii.
3.	ART. 6 (2) Creditorul aprobă solicitarea	ART. 6 (2) Creditorul aprobă solicitarea	Modificarea propusă are ca scop clarificarea faptului că modificarea clauzelor contractuale

	debitorului care, prin una dintre căile de transmitere prevăzute la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, declară pe propria răspundere că a fost afectat financiar, direct sau indirect, de situația gravă generată de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina și se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului și îndeplinesc următoarele condiții: (...) (3) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 4 și ale prezentului articol și în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor. (...) (5) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării beneficiarului, în temeiul prevederilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu modificările și completările ulterioare, se realizează fără încheierea de acte adiționale, prin notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a dobânzilor	debitorului care, prin una dintre căile de transmitere prevăzute la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, declară pe propria răspundere că a fost afectat financiar, direct sau indirect, de situația gravă generată de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina și se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului dacă îndeplinesc următoarele condiții: (...) (3) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 4 și ale prezentului articol și în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor. Pentru solicitările primite de creditori înainte de data intrării în vigoare a prezentelor norme, termenul se calculează cel mai devreme de la data intrării în vigoare a normelor. (...) (5) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării beneficiarului, în temeiul prevederilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu modificările și completările ulterioare, se realizează prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale, prin notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului și graficul de	se face de drept, prin efectul legii, nu prin trimiterea notificării. Notificarea debitorului are doar rol de formalizare a modificărilor care se produc în virtutea legii. Acesta aspect se desprinde clar din textul Ordonanței de urgență a Guvernului 90/2022 [art. 5 alin. (3)]. Conform art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, termenul de 30 de zile de trimitere a notificării se calculează de la data aprobării, nu de la data primirii solicitării. Modificarea reprezintă o aliniere la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022.
--	---	---	--

	eșalonate, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea solicitării complete. Notificarea debitorului se realizează în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor. În graficul de rambursare a creditului, revizuit după acordarea facilității de suspendare a plății, rata de dobândă	rambursare a dobânzilor eșalonate, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la data aprobării solicitării. Notificarea debitorului se 5 realizează în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor. În graficul de rambursare a creditului, revizuit după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată, rata marja de dobândă se menține la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor	
4.	ART. 7 alin. (2) (2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării solicitării de suspendare de către creditor.	ART. 7 alin. (2) (2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării solicitării de suspendare de către creditor, prima rata amânată la plată urmând a fi prima rată cu scadență ulterioară aprobării.	Având în vedere că din textul art. 7 alin. (2) rezultă că momentul de la care se modifica clauzele contractuale este momentul aprobării cererii de suspendare la plată, este necesar să se reglementeze prin Norme un tratament unitar pentru ratele care devin scadente între momentul solicitării debitorului și momentul soluționării cererii de către creditor, respectiv să se reglementeze dacă aceste rate trebuie achitate de debitor (având în vedere că el nu are încă o decizie de aprobare pentru cererea depusă) sau dacă pot face și ele obiectul amânării la plată. Pentru a evita erori operaționale/raportări la biroul de credit, prima rata amânată la plată ar trebui să fie ulterioară datei aprobării/modificării contractului, ceea ce

				înseamnă că ratele scadente până la data aprobării trebuie achitate.
5.	ART. 10 alin. (5) (5) Creditorul transmite FNGCIMM solicitarea de emitere a scrisorii de garanție pentru toate solicitările de suspendare la plată consolidate a debitorilor care au beneficiat deja de aplicarea unui moratoriu nonlegislativ, însoțită de o situație centralizatoare întocmită de creditor pe propria răspundere, în care este evidențiată valoarea totală a scrisorii de garantare, rezultată din cumularea sumelor de plată și a soldurilor acestora, după caz, conform graficelor de rambursare a sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori, emise potrivit prevederilor art. 9 alin. (2), în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.	ART. 10 alin. (5) (5) Creditorul transmite FNGCIMM solicitarea de emitere a scrisorii de garanție pentru toate solicitările de suspendare la plată obligațiilor consolidate a facilităților din portofoliul său, însoțită de o situație centralizatoare întocmită de creditor pe propria răspundere, în care este evidențiată valoarea totală a scrisorii de garantare, rezultată din cumularea sumelor de plată și a soldurilor acestora, după caz, conform graficelor de rambursare a sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori, emise potrivit prevederilor 7 art. 9 alin. (2), în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, respectiv de la data aprobării ultimei solicitări.	Propunem nlocuirea termenului "debitorilor" cu termenul "facilităților" cărora le-a fost aplicat un moratoriu non-legislativ și care sunt expuneri ale creditorului care face solicitarea către FNGCIMM Textul eliminat vine în contradicție cu prevederile Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 în ceea ce privește criteriile de eligibilitate. Prin normele de aplicare nu se pot adăuga condiții suplimentare. Completarea are ca scop clarificarea momentului de la care începe să curgă termenul de 30 de zile pentru trimiterea la Fond a solicitării de emitere a scrisorii de garanție	înseamnă că ratele scadente până la data aprobării trebuie achitate.
6.	ART. 10 alin. (8) (8) În cazul în care în structura dobânzii aferente creditelor ipotecare sunt prevăzuți indici variabili, valoarea scrisorii de garanție este determinabilă pe baza estimărilor creditorilor privind evoluția indicilor variabili. Pentru efectuarea corecției valorii scrisorii de	ART. 10 alin. (8) (8) În cazul în care în structura dobânzii aferente creditelor ipotecare sunt prevăzuți indici variabili, valoarea scrisorii de garanție este determinabilă pe baza estimărilor creditorilor privind evoluția indicilor variabili. Pentru efectuarea corecției valorii scrisorii de garanție, până	Termenul de 31 mai 2023 ar putea să nu fie acoperitor în condițiile în care nu se cunoaște încă data la care se va putea depune ultima cerere de amânare la plată (depinde de momentul publicării reglementarilor BNR) și, implicit, data la care va expira ultima perioadă de suspendare. Se propune o "rezervă" de 30 de zile, mai ales că în felul acesta se realizează și	

	garanție, până la data de 31 mai 2023 creditorii au obligația comunicării către FNGCMM a situației centralizatoare privind valoarea cumulată a dobânzilor de plată, determinată pe baza valorii indicilor care intră în structura de cost a dobânzii conform contractelor de credit încheiate cu debitorii.	la data de 30 iunie 2023 creditorii au obligația comunicării către FNGCMM a situației centralizatoare privind valoarea cumulată a dobânzilor de plată, determinată pe baza valorii indicilor care intră în structura de cost a dobânzii conform contractelor de credit încheiate cu debitorii.	corelarea cu termenul menționat la art. 2 alin. 8 lit. b din Anexa 1 – Convenția dintre MF și FNGCMM Este necesar un mod de calcul unitar privind evoluția indicilor de referință, la nivelul întregului sistem bancar, în contextul în care nu se poate prevedea variația indicelui de dobândă.
7.	ART. 13 alin. (1) (1) Prin emiterea scrisorilor de garanție, statul român, reprezentat de Ministerul Finanțelor, prin mandatarul FNGCMM, se angajează irevocabil să plătească obligațiile garantate la prima și simpla cerere a creditorului, până la limita valorii scrisorii de garanție stabilite conform prevederilor art. 10 alin. (5) și/sau alin. (6), după caz, în cazul în care debitorul/debitorii nu și-a/au îndeplinit obligațiile de rambursare stabilite conform graficului de rambursare prevăzut la art. 9 alin. (2).	ART. 13 alin. (1) (1) Prin emiterea scrisorilor de garanție, statul român, reprezentat de Ministerul Finanțelor, prin mandatarul FNGCMM, se angajează irevocabil să plătească obligațiile garantate la prima și simpla cerere a creditorului, până la limita valorii scrisorii de garanție stabilite conform prevederilor art. 10 alin. (5), alin.(7) și/sau alin. (8) , alin. (6), după caz, în cazul în care debitorul/debitorii nu și-a/au îndeplinit obligațiile de rambursare stabilite conform graficului de rambursare prevăzut la art. 9 alin. (2).	
8.	ART. 14 alin. (9) (9) Informațiile și documentele prevăzute la alin. (3) , transmise de creditor, se vor atașa de către FNGCMM la documentația depusă odată cu cererea de executare și vor fi luate în considerare la soluționarea acesteia.	ART. 14 alin. (9) (9) Informațiile și documentele prevăzute la alin. (1) , transmise de creditor, se vor atașa de către FNGCMM la documentația depusă odată cu cererea de executare și vor fi luate în considerare la soluționarea acesteia.	
9.	ART. 17 alin. (1) (1) Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a	ART. 17 alin. (1) (1) Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor	Trimiterea corectă este la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020. Raportarea trebuie să se facă la data publicării normelor BNR în

	ratelor, dobânzilor, inclusiv dobânzile capitalizate ca urmare a aplicării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 și comisioanelor aferente creditului debitorului afectat financiar direct sau indirect de situația criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022.	de capital, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului debitorului afectat financiar direct sau indirect de situația gravă generată de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data publicării a reglementărilor emise de BNR prevăzute la art.7 din OUG nr.90/2022	Monitorul Oficial, și nu la data emiterii lor, deoarece data publicării este cea opozabilă Se solicită menționarea în concret a datei la care va expira posibilitatea depunerii cererilor prin raportarea la un termen de maxim 60 de zile de la data publicării Ordonanței de urgență a Guvernului (30 de zile pentru emitere Norme BNR conform Ordonanței de urgență a Guvernului + 30 de zile de la aceasta data limită) Termenul nu trebuie să curgă înainte de publicarea acestor Norme de aplicare (băncile neavând explicate condițiile de eligibilitate)
10.	ART. 17 alin. (3) lit. b) b) prezintă declarația pe propria răspundere că nu vor distribui și nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată și nu vor acorda sau rambursa credite către acționari/ asociați; prin excepție, întreprinderile publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, pot distribui și plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată.	ART. 17 alin. (3) lit. b) b) prezintă declarația pe propria răspundere că nu vor distribui și nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată și nu vor acorda sau rambursa credite către acționari/ asociați; prin excepție, întreprinderile publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, pot distribui și plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată.	
11.	ART. 17 alin. (3) lit. c) c) nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (șase) luni anterioare datei solicitării.	ART. 17 alin. (3) lit. c) c) prezintă declarația pe propria răspundere că nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (șase) luni anterioare	

		datei solicitării.	
12.	ART. 17 alin. (4) (4) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 16 și ale prezentului articol și în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor.	ART. 17 alin. (4) (4) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 16 și ale prezentului articol și în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor. Pentru solicitările primite de creditori înainte de data intrării în vigoare a prezentelor norme, termenul se calculează cel mai devreme de la data intrării în vigoare a normelor	Este necesară abordarea unitară a situațiilor în care unii debitori nu au așteptat publicarea normelor de aplicare și au trimis deja cererea. Completarea are rolul de a acorda și acestor cereri beneficiul unui termen de analiză și aprobare de 30 de zile.
13.	ART. 17 alin. (6) (6) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării debitorului, în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se realizează fără încheierea de acte adiționale, prin notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea solicitării complete. Toate garanțiile aferente contactului de credit se mențin. Efectele modificării contractelor de credit potrivit	ART. 17 alin. (6) (6) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării debitorului, în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se realizează, prin efectul legii , fără încheierea de acte adiționale, cu notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor. [...] Toate garanțiile aferente contactului de credit se mențin și	Reducerea timpului de notificare a clauzelor contractuale modificate: Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, creditorul are la dispoziție 30 de zile de la data primirii cererii pentru aprobarea sau respingerea acesteia [art. 3 alin. (3)], respectiv încă 30 de zile de la data aprobării, pentru notificarea clauzelor contractuale modificate [art. 5 alin. (3)], ceea ce înseamnă, aplicând perioadele maxime, o perioadă totală de 60 de zile pentru notificarea clauzelor contractuale modificate. Conform proiectului de Norme metodologice însă notificarea clauzelor contractuale modificate se face în termen de 30 de zile de la primirii solicitării complete [art. 17 alin. (6) și

	prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se extind asupra oricăror codebitori, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și a oricăror alte părți ale contractului de credit astfel modificat.	garantează întreaga creanță rezultată ca urmare a capitalizării dobânzilor amânate la plată.	art. 18 alin. (3)], scurtând astfel perioada de notificare a clauzelor contractuale cu 30 de zile față de prevederea din Ordonanța de urgență a Guvernului. Completarea referitoare la garanții vizează clarificarea extinderii efectelor și asupra garanțiilor. Având în vedere că Normele au o forță juridică inferioară Ordonanței de urgență a Guvernului, prevederile Normelor trebuie aliniate. Trebuie realizată o distincție între graficul de rambursare inițial și cel intermediar, având în vedere faptul că nu poate fi oferit la momentul solicitării decât un grafic ce va fi corect față de perioada de suspendare și nu după aceasta perioadă, când poate fi alterat de valoarea indicatorului de referință.
	ART. 18 În termen de 30 de zile calendaristice de la la primirea solicitării complete prevăzute la alin. (2), creditorul notifică debitorului clauzele contractului de credit modificate în vederea acordării facilității de suspendare a obligațiilor conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022.	ART. 18 În termen de 30 de zile calendaristice de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor, creditorul notifică debitorului clauzele contractului de credit modificate în vederea acordării facilității de suspendare a obligațiilor conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022.	
14.	ART. 18 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) (1) Creditorul acordă la solicitarea debitorului facilitatea de suspendare a obligației de plată a ratelor de principal,	ART. 18 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) (1) Creditorul acordă la solicitarea debitorului facilitatea de suspendare a obligației de plată a ratelor de principal,	Trimiterea art. 18 alin. (1) la art. 15 din proiectul de act normativ pare eronată Propunem reformularea pentru corectarea

	dobânzi și comisioane, pe perioada stabilită conform prevederilor art. 15, în măsura în care îndeplinește condițiile de la art. 15 și 16, conform opțiunii debitorului. (2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării solicitării de suspendare de către creditor. (3) În termen de 30 de zile calendaristice de la primirea solicitării complete prevăzute la alin. (2), creditorul notifică debitorului clauzele contractului de credit modificate în vederea acordării facilității de suspendare a obligațiilor conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022.	dobânzi și comisioane, pe perioada stabilită conform prevederilor art. 16 alin. (1), în măsura în care îndeplinește condițiile de la art. 15 și 16 și 17, conform opțiunii debitorului. (2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării solicitării de suspendare de către creditor, prima rata amânată la plată urmând a fi prima rata cu scadență ulterioară aprobării. (3) În termen de 30 de zile calendaristice de la, data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor creditorul notifică debitorului clauzele contractului de credit modificate în vederea acordării facilității de suspendare a obligațiilor conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022	trimiterilor. Având în vedere că din textul art.18 alin. (2) rezultă ca momentul de la care se modifică clauzele contractuale este momentul aprobării cererii de suspendare la plată, este necesar să se reglementeze prin Norme un tratament unitar pentru ratele care devin scadente între momentul solicitării debitorului și momentul soluționării cererii de către creditor, respectiv să se reglementeze dacă aceste rate trebuie achitate de debitor (având în vedere că el nu are încă o decizie de aprobare pentru cererea depusă) sau dacă pot face și ele obiectul amânării la plată. Corelare cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 [art. 5 alin. (3)]
15.	ART. 19 alin. (1) (1) Perioada de creditare stabilită inițial în contractul de credit poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu respectarea de către creditor a limitelor de vârstă a debitorilor persoane fizice la terminarea contractului prelungit, conform reglementărilor interne. Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii	ART. 19 alin. (1) (1) Perioada de creditare stabilită inițial în contractul de credit poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu respectarea de către creditor a limitelor de vârstă a debitorilor persoane fizice la terminarea contractului prelungit, conform reglementărilor interne. Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii	Aliniere cu prevederile alin. (2) care stipulează că perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările interne poate fi depășită. Se solicită completarea exprimării prin indicarea expresă a debitorilor persoane fizice pentru a nu crea confuzii.

	creditorii procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.	procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.	
16.	ART. 19 alin. (2) (2) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă maximă egală cu durata suspendării obligației de plată, , cu excepția creditelor garantate de FNGCIMM în cadrul programelor guvernamentale destinate IMM-urilor, în cazul în care o astfel de deciziile autorizare emise de Comisia Europeană ale schemelor de ajutor de stat aferente acestor programe și/sau prevederile legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat.	ART. 19 alin. (2) (2) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă maximă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu excepția creditelor garantate de stat, prin instituțiile desemnate, în cadrul programelor guvernamentale destinate IMM-urilor, precum și cu excepția creditelor garantate în cadrul unor programe finanțate din fonduri europene, în cazul în care o astfel de prelungire încalcă perioada maximă de creditare prevăzută în legislația aplicabilă, conform deciziilor de autorizare emise de Comisia Europeană ale schemelor de ajutor de stat aferente acestor programe și/sau prevederile legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat/ajutor de minimis și/sau al altor programe care instituie facilități de garantare pentru IMM finanțate de Uniunea Europeană, caz în care cererea de amânare a debitorului nu este eligibilă, iar creditorul va refuza această cerere în termenul prevăzut de Ordonanța de urgență nr. 90/2022.	Pentru claritate, considerăm că nu doar FNGCIMM trebuie menționat, întrucât schemele/ajutoarele de stat la care se face referire mai departe includ și alte fonduri de garantare cum ar fi FGCR/FRC. Trebuie incluse în excepții și finanțările pe programe care nu presupun garanția statului român, dar care se supun aceluiași restricții de termene maxime autorizate la nivel european (garanții pentru IMM acordate prin Fondul European de Investiții) Conform proiectului de de act normativ, perioada maximă de creditare poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării, excepție făcând creditele IMM Invest, în cazul în care această prelungire încalcă deciziile de autorizare emise de Comisia Europeană. Aceste credite acordate în cadrul Programului IMM Invest trebuie excluse din sfera de aplicabilitate a moratoriului, având în vedere specificul acestora, inclusiv faptul că perioada maximă de creditare a acestora a fost prevăzută în deciziile de autorizare Comisiei Europene, comentariu nu a fost luat în considerare de către legiuitor, astfel că în prezent, conform draftului de Norme vom avea: (a) credite IMM Invest acordate pentru o perioadă mai scurtă decât perioada

			maximă de creditare prevăzută de legislația IMM Invest, care se vor putea prelungi, dar doar dacă, prin adăugarea perioadei de suspendare, nu se depășește perioada maximă de creditare; (b) credite IMM Invest acordate pentru perioada maximă de creditare prevăzută de legislația IMM Invest, care nu se vor putea prelungi. Normele nu reglementează care este soarta creditelor IMM Invest care nu se pot prelungi cu perioada de suspendare solicitată de client, putând exista, două alternative: (a) fie depășirea perioadei maxime de creditare reprezintă un motiv de respingere a solicitării clientului, (b) fie creditul nu se va prelungi, iar principalul din perioada de suspendare (inclusiv dobânda capitalizată) se vor eşalona pe perioada de creditare rămasă.
		ART. 20 alin. (3) (3) În graficul de rambursare refăcut după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată și utilizată în perioada de suspendare, se menține rata de dobândă pentru creditele cu dobânda fixă sau marja de dobândă pentru creditele cu dobândă variabilă, după caz, la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor, împreună cu toate actele adiționale ulterioare întocmite.	Se poate înțelege că, prin efectul legii, se vor stabili dobânzi fixe, inclusiv și pentru perioada de după suspendare. În plus se poate ca nivelul dobânzii să fi suferit modificări prin acte adiționale anterioare, așadar ar trebui să se facă referire la ultimul act adițional semnat; de asemenea, în cazul în care clientul nu își îndeplinește obligațiile contractuale și ar trebui penalizat, articolul de față interzice acest drept al băncii.
17.	ART. 20 alin. (3) (3) În graficul de rambursare refăcut după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată se menține rata de dobândă sau marja de dobândă, după caz, la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.		

18.	ART. 21 Soldul dobânzilor suspendate la plată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, poate fi amânat la plată în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni, fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2022, eşalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.	ART. 21 Soldul dobânzilor suspendate la plată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, aferente creditelor ipotecare prevăzute la art.4 alin. (2), altele decât creditele acordate în programul “Prima casă/Noua casă”, poate fi amânat la plată în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni, fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2022, eşalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.	Nu se regăsește în Ordonanța de urgență și este posibil să nu se poată implementa în practică, în special dacă acele dobânzi au fost capitalizate.
19.	Anexa nr. 2 – Convenția de garantare ▪ Art. 1.1. Noțiunile utilizate în prezenta convenție au următoarele semnificații: a) creditori - instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și care au acordat credite în	Anexa nr. 2 – Convenția de garantare ▪ Art. 1.1. Noțiunile utilizate în prezenta convenție au următoarele semnificații: a) creditori - instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și care au acordat credite în baza	Clarificarea în Norme, dacă este același grafic sau unul distinct, având în vedere că plata dobânzilor amânate conform Ordonanței de urgență nr. 37/2020 va avea loc pe durata rămasă.

	baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, cu completările și modificările ulterioare;	Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, cu completările și modificările ulterioare; b)....i) j) grafic de rambursare a dobânzilor eşalonate - eşalonarea la plată a dobânzilor suspendate pentru creditele acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă", aferente perioadei de suspendare la plată. Graficul de rambursare se întocmeşte pe termen de 60 de luni, iar rambursarea se efectuează eşalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de suspendare. Sunt exceptate cazurile în care dobânzile şi comisioanele amânate la plată, conform OUG 37/2020, aflate în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.	
20.	CAPITOLUL II. OBIECTUL CONVENȚIEI Art. 2.4. (1) F.N.G.C.I.M.M. garantează facilități la creditele acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă" acordate de finanțatori următoarelor categorii de debitori: a) debitorii cărora creditorii le-au acordat amânarea obligațiilor la plată; b) debitorii care au credite acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua	Art. 2.4. (1) F.N.G.C.I.M.M. garantează facilități la creditele acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua casă" acordate de finanțatori următoarelor categorii de debitori: a) debitorii cărora creditorii le-au acordat amânarea obligațiilor la plată; b) debitorii care au credite acordate în cadrul programului "Prima casă/Noua	Se impune clarificarea situației prevăzută la lit. a, respectiv ce ipoteză a fost avută în vedere în condițiile în care amânările în baza Ordonanței de urgență nr. 37/2020 și Ordonanței de urgență nr. 90/2022 sunt prevăzute distinct la lit. b), respectiv lit. c).

	casă” și care au beneficiat de prevederile OUG 37/2020, cu modificările și completările ulterioare; c) debitorii care beneficiază o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut, potrivit prevederilor OUG nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, denumită în continuare OUG nr. 90/2022. (2) În toate cazurile, perioada maximă de suspendare a obligațiilor de plată trebuie să depășească nouă luni.	casă” și care au beneficiat de prevederile OUG 37/2020, cu modificările și completările ulterioare; c) debitorii care beneficiază o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut, potrivit prevederilor OUG nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, denumită în continuare OUG nr. 90/2022. (2) În toate cazurile, perioada maximă de suspendare a obligațiilor de plată acordată în baza Ordonanței de urgență nr. 90/2022 nu trebuie să depășească nouă luni.	
21.	CAPITOLUL III. CONDIȚIILE DE ACORDARE A SCRISORILOR DE GARANȚIE AFERENTE CREDITELOR acordate în cadrul programului ”PRIMA CASĂ/NOUA CASĂ” CE TREBUIE AVUTE ÎN VEDERE DE CREDITOR Art. 3.2. Criteriile de eligibilitate care trebuie îndeplinite de debitorul persoană fizică din contractele de credit acordate în cadrul programului ”Prima casă/Noua Casă” sunt următoarele: a) au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina,	Art. 3.2. Criteriile de eligibilitate care trebuie îndeplinite de debitorul persoană fizică din contractele de credit acordate în cadrul programului ”Prima casă/Noua Casă” sunt următoarele: a) au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina,	

	b) a transmis creditorului în condițiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Normele de aplicare ale OUG 90/2022 o solicitare cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data emiterii de către BNR a reglementărilor prevăzute la art. 7 din OUG 90/2022.	b) a transmis creditorului în condițiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Normele de aplicare ale OUG 90/2022 o solicitare cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data publicării reglementărilor emise de BNR prevăzute la art. 7 din OUG 90/2022.	
22.	Art. 3.3. Drepturile și obligațiile creditorului sunt următoarele: (...) c) să comunice debitorului conform opțiunii exprimate de acesta, decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete. (...) f) să mențină dobânda în graficul de rambursare a creditului revizuit după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată, la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.	Art. 3.3. Drepturile și obligațiile creditorului sunt următoarele: (...) c) să comunice debitorului conform opțiunii exprimate de acesta, decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete; pentru solicitările primite de creditori înainte de data intrării în vigoare a normelor de aplicare, termenul se calculează cel mai devreme de la data intrării în vigoare a normelor. (...) f) să mențină marja de dobândă în graficul de rambursare a creditului revizuit după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată, la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.	Este necesar a se clarifica, în Norme, obiectul garanției (doar dobânda amânată conform Ordonanței de urgență nr. 90/2022 sau și cea amânată conform Ordonanței de urgență nr. 37/2020, care se va amâna din nou), cât și situația centralizatoare – dacă se face distinct sau cumulat.

	CAPITOLUL IV. EMITEREA ȘI VALABILITATEA SCRISORII DE GARANȚIE Art. 4.5. (1) Creditorul poate solicita Fondului efectuarea corecției valorii scrisorii de garanție prin transmiterea solicitării de corecție/modificare a valorii scrisorii de garanție, conform anexei nr. 4 la prezenta convenție, până la data de 31 mai 2023.	Art. 4.5. (1) Creditorul poate solicita Fondului efectuarea corecției valorii scrisorii de garanție prin transmiterea solicitării de corecție/modificare a valorii scrisorii de garanție, conform anexei nr. 4 la prezenta convenție, până la data de 30 iunie 2023.	Anexa 5 la Convenția de garantare – este necesară corectarea cu privire la trimiterea la OUG 37/2020 din partea introductivă a tabelului. Referirea corectă este la 37/2020 90/2022.
--	--	---	---

Observații

aferente proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea
Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.
90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și
instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori

- În ceea ce privește art. 5 alin. (6):

(6) Acordarea facilităților conform prevederilor alin.(5) nu afectează termenii și condițiile în care a fost acordată garanția statului potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

- pentru a nu afecta termenii și condițiile garanției aferente Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2022, este necesar a se clarifica dacă dobânda amânată conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2022, care se amână din nou la plată, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, va fi inclusă în noul grafic de rambursare a dobânzii amânate conform art. 4 alin. (2) din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022;

- În ceea ce privește art. 6 alin. (1):

(1) Debitorul transmite creditorului solicitarea de suspendare în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

- este necesar a se specifica în mod expres că pentru cererile depuse de debitori înainte de intrarea în vigoare a normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 momentul primirii solicitării se consideră momentul intrării în vigoare a normelor de aplicare, având în vedere că până la intrarea în vigoare a normelor de aplicare, cererile clienților nu pot fi analizate de creditor;

- În ceea ce privește art. 6 alin. (2) lit. a):

a) prezintă declarația pe propria răspundere că nu se află în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în măsură să își achite obligațiile ajunse la scadență, la data solicitării suspendării rambursării creditului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor.

- este necesar să se clarifice dacă la litera a) avem două condiții cumulative: cea legată de faptul că nu se află în incapacitate de plată și respectiv cea legată de neînceperea unei proceduri de executare silită sau o este o singură condiție, cea legată de faptul că nu se află în incapacitate de plată, care este definită ca fiind imposibilitatea achitării obligațiilor scadente și neînceperea unei proceduri de executare silită de către un alt creditor;

- În ceea ce privește art. 6 alin. (3):

(3) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 4 și ale prezentului articol și în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor

- față de art. 3 alin. (1) primă teză din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. nr. 90/2022, debitorii trimit creditorilor o solicitare [...] cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care devin aplicabile prevederile prezentei ordonanței de urgență conform art. 7, și față de art. 6 alin. (3) din proiectul de act normativ - creditorul analizează solicitarea formulată de debitor în termen de maximum 30 zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, sunt necesare clarificări cu privire data efectivă de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului + Norme, data de la care banca poate să primească cererile formulate de clienți.

- raportat la forma actuală a Ordonanței de urgență a Guvernului și a proiectului de act normativ, sunt posibile 2 interpretări: data de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului și normelor (adică de primire a cererilor formulate de clienți) este data intrării în vigoare a normelor sau data de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului și normelor este data de intrare în vigoare a normelor BNR prevăzute la art. 7 din Ordonanței de urgență a Guvernului.

- În ceea ce privește art. 6, alin. (4):

(4) Decizia de aprobare conține și numărul de rate pentru care a fost solicitată de debitor și aprobată suspendarea la plată și se comunică debitorului în format letric sau prin poștă electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor sau telefonic, cu respectarea obligației creditorului de înregistrare a convorbirii, după caz, în funcție de opțiunea exprimată de debitor.

- este necesară clarificarea legată de posibilitatea comunicării telefonice (apel înregistrat) a deciziei de aprobare în cazul persoanelor fizice.

- În ceea ce privește art. 6 alin. (5):

(5) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării beneficiarului, în temeiul prevederilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu

modificările și completările ulterioare, se realizează fără încheierea de acte adiționale, prin notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului și graficul de rambursare a dobânzilor eșalonate, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea solicitării complete. Notificarea debitorului se realizează în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor. În graficul de rambursare a creditului, revizuit după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată, rata de dobândă se menține la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.

- față de prevederile art. 5 alin. 3 din Ordonanța de urgență nr. 90/2022, art. 6 alin. (5) din proiectul de act normativ, pe de o parte, și art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență nr. 90/2022 și art. 18 alin. (2) din proiectul de act normativ pe de altă parte, sunt necesare clarificări cu privire la data la care intervine modificarea prevederilor contractuale, având în vedere că prelungirea duratei contractuale produce efecte nu de la data notificării clauzelor contractuale modificate, ci de la data aprobării solicitării.

- față de alin. (5), se creează în fapt, prin Normele metodologice, o modificare a termenului stabilit prin textul Ordonanța de urgență, aspect ce nu fusese prevăzut ca posibil la momentul adoptării Ordonanței de urgență;

- este necesară modificarea, deoarece Ordonanța de urgență nr. 90/2022 prevede la art. 5 alin. (3) că notificarea de către creditor a clauzelor contractuale modificate sa face în termen de 30 de zile de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor ;

- va trebui subliniat că modul de calcul se va menține, odată ce pot apărea aniversări pe parcursul suspendării (de ex., în art. 20 alin. (3) - rata de dobândă sau marja, după caz);

- În ceea ce privește art. 11 alin. (3) lit. a):

(3) Data la care încetează răspunderea FNGCIMM în numele și în contul statului este:

a) data expirării perioadei de rambursare conform graficelor de rambursare întocmite în conformitate cu prevederile art. 9 alin.(2).

- se impune ca modalitatea de încetare a răspunderii de la lit. a) - data expirării perioadei de rambursare conform graficelor de rambursare - să fie condiționată de rambursarea integrală de către debitor a dobânzii suspendate (ipoteza prevăzută la lit. d) pentru ca garanția să acopere efectiv întreaga perioada de rambursare a dobânzii suspendate, inclusiv data plății efective a ultimelor rate;

- În ceea ce privește art. 16, alin. (3) lit. b):

b) data scadenței finale a obligațiilor de rambursare a ratelor, prevăzută în contractele de credit, este ulterioară datei solicitării suspendării obligațiilor de plată

- având în vedere că prelungirea are loc după data aprobării, data scadenței finale ar trebui să fie modificată astfel încât să fie ulterioară aprobării și nu solicitării.

- În ceea ce privește art. 16, alin. (3) lit. c):

c) nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată.

- nu este clar la ce dată se verifică criteriul menționat la lit. c);

- raportat la prevederile art. 2 alin. (6) și art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului și art. 4 lit. c) și art. 16 alin. (3) lit. c) din proiectul de act normativ, nu se cunoaște recomandarea de lucru în cazul în care se înregistrează restanțe între data solicitării și data aprobării.

- În ceea ce privește art. 17 alin. (2) lit. a):

a) prezintă declarația pe propria răspundere că nu se află în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în măsură să își achite obligațiile ajunse la scadență, la data solicitării suspendării rambursării creditului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor.

- nu este clar dacă cele două condiții sunt cumulative (faptul că nu se află în incapacitate de plată + neîncepere executare silită) sau este o singură condiție, respectiv aceea că nu se află în incapacitate de plată, definită conform celor menționate la lit. a);

- În ceea ce privește art. 17 alin. (3) lit. a):

a) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la afectarea, în sensul scăderii, în contextul crizei actuale, cu minimum 25% a mediei rezultatelor nete contabile lunare pentru persoanele juridice pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021, și a diferenței dintre încasări și plăți pentru persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale care funcționează potrivit OUG nr 44/2008, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei. În situația debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înființați cu mai puțin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înființare.

- este necesară clarificarea criteriilor de acordare evidențiate pe tipul de client (persoană juridică și PFA);

- se impune o definire a sintagmei “rezultate nete contabile lunare” mult mai clar;

- În ceea ce privește art. 17 alin. (3) lit. f):

f) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreată/agreat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a Ordonanței de urgență nr. 90/2022

- din articol se înțelege că data anterioară este 29 martie 2022 (29 iunie - data publicării Ordonanței de urgență - 3 luni)

- În ceea ce privește art. 17 alin. (5):

(5) Decizia de aprobare conține și numărul de rate solicitate de debitor și aprobarea suspendării la plată și se comunică debitorului în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor sau telefonic, cu respectarea obligației creditorului de înregistrare a convorbirii, după caz, în funcție de opțiunea exprimată de debitor.

- este necesar a se păstra comunicarea cu clientul la telefon doar în cazul ratelor clienților persoane fizice.

- În ceea ce privește art. 17 alin. (7):

(7) Notificarea debitorului se realizează în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor.

- nu sunt prevederi legate de notificarea garanților, care ar trebui făcută până la 30 August, dar care va fi depășită pentru cererile depuse de debitori în ultima parte a perioadei de depunere (posibil până în 29 August);

- este necesar să fie prevăzută extinderea termenului de notificare a garanților, cel mai devreme la data comunicării deciziei de aprobare către debitor;

- În ceea ce privește art. 20 alin. (2):

(2) Comisioanele amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

- este necesară clarificarea tratamentului comisioanelor, respectiv dacă se vor capitaliza sau nu;

- În ceea ce privește art. 4.3:

4.3 În baza solicitării de emitere a garanției și a situației centralizate prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta convenție, F.N.G.C.I.M.M. va emite în favoarea creditorului o scrisoare de garanție nouă incluzând toți debitorii prevăzuți la art. 2.4. alin. (1) lit. a) - c).

- este necesară corelarea cu propunerea de modificare a art. 10 alin. 8 din norme.